

RAPORT KOŃCOWY

**z realizacji zadania:
Narodowy Program dla Polski, Phare 2001
Polska Granica Wschodnia,
Fundusz Małych Projektów**

Euroregion Niemen

Suwałki styczeń 2005

Euroregion Niemen

Związek Transgraniczny Euroregion Niemen został utworzony na mocy trójstronnego porozumienia (polsko - białorusko - litewskiego)¹ podpisanego 6 czerwca 1997r. w Augustowie. Utworzeniu Euroregionu Niemen przyświecał szczytny cel integracji społeczności przygranicznej, rozwoju demokracji lokalnej, a także nadrobienia zaległości gospodarczych i społecznych w stosunku do państw zintegrowanej Europy. Szczególnej mocy porozumieniu nadaje fakt, że podpisali je przedstawiciele władzy rządowej a nie jak w przypadku pozostałych euroregionów samorządowej.

Rysunek 1 Mapa Euroregionu Niemen

Siedzibą Euroregionu Niemen jest:

- po stronie litewskiej Mariampol,
- w Polsce Suwałki,
- po stronie białoruskiej Grodno,
- w Obwodzie Kaliningradzkim Czerniachowsk.

Od 14 lutego 2003 r. rolę koordynatora działań strony polskiej Euroregionu Niemen pełni Stowarzyszenie "Euroregion Niemen". Do zadań Stowarzyszenia należy prowadzenie biura EN oraz sekretariatu Strony Polskiej Rady EN. Poprzednio przez długi czas funkcję tę pełniło Biuro Krajowe Euroregionu Niemen przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego.

Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" jednocześnie kontynuuje działalność Stowarzyszenia Samorządów Polskich Euroregionu "Niemen" założonego w październiku 1997 przez 14 gmin z terenu polskiej części Euroregionu "Niemen". Obecnie zrzesza 42 członków, w tym 7 samorządów miejskich, 8 samorządów miejsko - wiejskich, 19 samorządów gminnych, 7 starostw powiatowych oraz samorząd województwa podlaskiego.

¹ Dopiero w dniu 4 kwietnia 2002 roku w Białymstoku spełniły się pierwotne zamierzenia inicjatorów – 5 rejonów Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej zostało przyjętych w skład Euroregionu Niemen: Czerniachowsk, Oziorsk, Niestierow, Gusiew i Krasnoznaminsk.

W latach 2003 i 2004 Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" podejmowało wiele działań mających na celu pobudzenie współpracy transgranicznej. Wśród najważniejszych wydarzeń znalazły się m.in.:

- Obchody istnienia 5-lecia Stowarzyszenia Samorządów Polskich Euroregionu Niemen.
- Posiedzenia Rady Euroregionu Niemen w:
 - Druskiennikach - 15 maja 2003
 - Puńsku - 23 stycznia 2004
 - Grodnie - 14 maja 2004
- Udział przedstawicieli Euroregionu Niemen w posiedzeniach Polsko - Białoruskich i Polsko - Litewskich Komisji Międzynarodowych
- Posiedzenia grup roboczych ds. gospodarczych, ds. społecznych, ds. ochrony środowiska, ds. turystyki (podgrupa robocza ds. Kanału Augustowskiego), ds. zagospodarowania przestrzennego
- V i VI Targi Euroregionu Niemen w Grodnie na Białorusi
- Udział gmin wiejskich Euroregionu Niemen w imprezie pn. "Podlaskie gminy wiejskie w Warszawie".

Najważniejszą dziedziną działalności Euroregionu Niemen, a jednocześnie przynoszącą najlepsze wyniki w zakresie wspierania współpracy transgranicznej jest zarządzanie i realizacja projektów w ramach Programu Phare CBC Region Morza Bałtyckiego:

- Fundusz Małych Projektów - edycja 2000, 2001, 2002, 2003
- Schemat Wsparcia - edycja 2001 i połączone edycje 2002 i 2003

oraz w ramach Programu Phare, Narodowy Program dla Polski, Zintegrowana Granica Wschodnia:

- Fundusz Małych Projektów - edycje 2000, 2001, 2002, 2003
- Fundusz Małych Projektów Infrastrukturalnych - połączona edycja 2002 i 2003
- Fundusz Projektów Infrastruktury Okołobiznesowej - edycja 2003

Ponadto Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" wielokrotnie realizowało projekty własne i brało czynny udział w projektach partnerskich m.in.:

- realizacja projektu "Piknik Europejski"
- realizacja wspólnie z Gminą Rutka Tartak projektu "Wioska Bałtów",
- pomoc dla Europejskiego Centrum Integracji i Współpracy samorządowej "Dom Europy" w realizacji projektu "Transgraniczna współpraca polsko - ukraińska jako model międzynarodowej współpracy samorządów lokalnych na wschodniej granicy Ukrainy" (wizyty studyjne)
- realizacja projektu pn. "Sieć współpracy transgranicznej"

Fundusz Małych Projektów

1. Wprowadzenie

Na mocy umowy zlecającej realizację zadania państwowego z dnia 30.12.2002r. Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej PHARE przekazała Stowarzyszeniu "Euroregion Niemen" zarządzanie na szczeblu lokalnym Narodowym Programem dla Polski, Polska Granica Wschodnia edycja Phare 2001. Fundusz wspiera realizację małych, tzw. "miękkich" projektów, służących realizacji działań na rzecz rozwoju lokalnego, w szczególności w zakresie: demokracji lokalnej, rozwoju gospodarczego i turystyki, wymiany kulturalnej, ekologii, zdrowia, informacji i komunikacji. Realizowane działania mają charakter działań typu "ludzie dla ludzi".

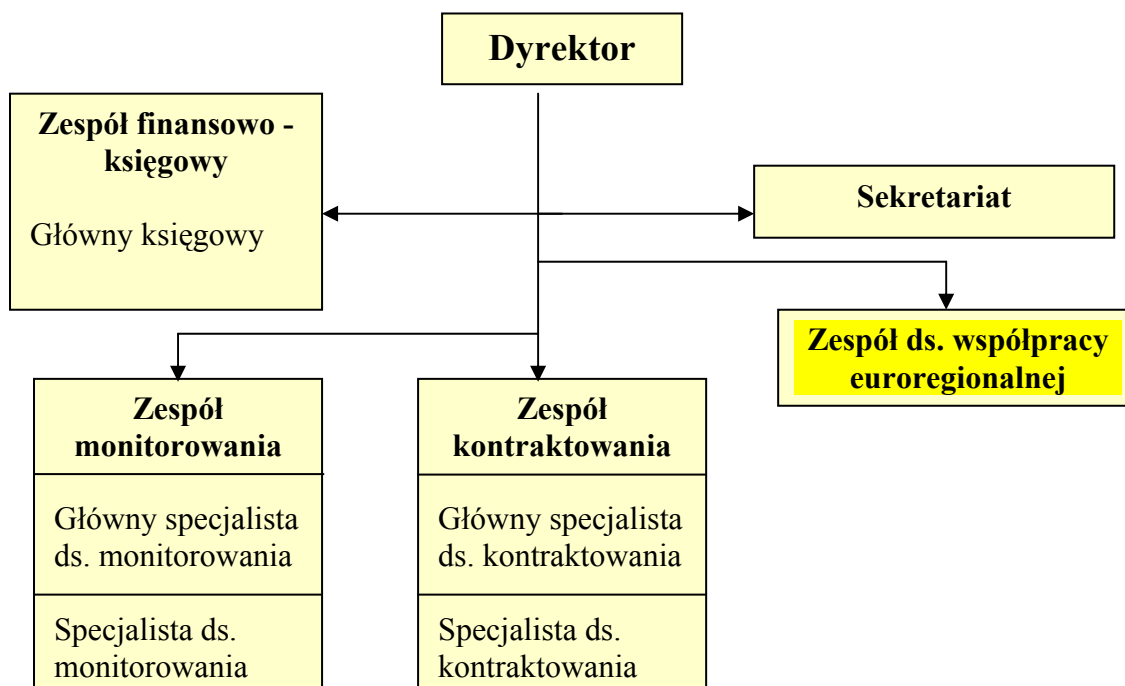
Główne cele Funduszu Małych Projektów:

- Zachęcenie do tworzenia i wspieranie sieci współpracy transgranicznej jednostek lokalnych i regionalnych działających w regionach przygranicznych,
- Wspieranie projektów o małej skali realizowanych przez lokalne organizacje w regionach przygranicznych,
- Wspieranie rozwoju struktur odpowiedzialnych za efektywne wdrażanie i wykorzystanie środków pomocowych.

Całkowita wielkość transzy w ramach Narodowego Programu dla Polski, Polska Granica Wschodnia **Edycja 2001** wynosiła 2 000 000 EUR; z czego na Euroregion Niemen alokowane było 500 000 EUR.

Na potrzeby realizacji zadań związanych z zarządzaniem Funduszem Małych i Średnich Projektów w Biurze Stowarzyszenia "Euroregion Niemen" zatrudnionych było średnio 6 osób. Strukturę organizacyjną i procedury zarządzania przez Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" programami Phare reguluje wewnętrzny dokument pn. "Podręcznik procedur wdrażania programów Phare".

Rysunek 2 Struktura organizacyjna Biura Stowarzyszenia "Euroregion Niemen"

Każdy zespół miał ściśle określone zadania w ramach zarządzania Funduszem Małych i Średnich Projektów:

Zespół kontraktowania:

- ogłaszanie procedury zapraszania do składania wniosków,
- udzielanie informacji dla wnioskodawców,
- organizacja szkoleń dla wnioskodawców,
- gromadzenie propozycji wniosków,
- organizowanie posiedzeń Komisji Oceniających
- przygotowanie umów z beneficjentami na wykonanie zatwierdzonych projektów (w tym także zmiany umów grantowych),

Zespół monitorowania:

- organizowanie szkoleń dla beneficjentów,
- nadzorowanie i monitorowanie realizacji projektów,
- gromadzenie raportów od beneficjentów,
- sporządzanie raportów podsumowujących wykorzystanie poszczególnych transz, na potrzeby Władzy Wdrażającej

Zespół finansowo - księgowy wykonuje zadania w zakresie:

- prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej i rachunkowości Stowarzyszenia "Euroregion Niemen" oraz programów Phare zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- przyjmowanie i rozliczanie środków finansowych otrzymanych od Władzy Wdrażającej,
- realizowanie płatności w ramach programów Phare oraz w ramach innych środków będących w dyspozycji SEN

- terminowego naliczania i dokonywania płatności zobowiązań SEN z tytułu podatków i innych świadczeń o podobnym charakterze,
- prowadzenie planowej gospodarki zasobami finansowymi na rachunkach bankowych,
- sporządzanie rachunku wyników i bilansu,
- prowadzenia kasy,
- sporządzania listy wypłat i prowadzenia rozliczeń z pracownikami,
- prowadzenia ewidencji środków trwałych i składników rzeczowych długotrwałego użytkowania,
- nadzoru nad gospodarowaniem mieniem SEN,
- współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi

2. Podstawa prawna FMP

Podstawę prawną dla realizacji programu stanowiły:

- Memorandum Finansowe Narodowy Program dla Polski 2001
- Vademecum zarządzania grantami
- Praktyczny przewodnik procedur zawierania umów w ramach Programów Phare, Ispa & Sapard
- Umowa zlecająca realizację zadania państwowego z dnia 30.12.2002r. pomiędzy WWPWP Phare oraz Stowarzyszeniem Samorządów Polskich Euroregionu "Niemen" (po zmianie nazwy Stowarzyszenie "Euroregion Niemen"). Data obowiązywania umowy do - 15 grudnia 2004r.

Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" na mocy umowy zlecającej realizację zadania państwowego zobowiązało się dokonywać wszelkich czynności faktycznych i prawnych w zakresie zarządzania planowania, koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości. Ponadto Euroregion nadzorował przestrzeganie wymogów ustalonych przez Komisję Europejską w zakresie przygotowania dokumentacji przetargowych, przeprowadzania przetargów przygotowania i zatwierdzania umów oraz płatności, regulował płatności za realizowane umowy i dbał o prawidłową gospodarkę finansową przy realizacji projektów. Priorytetem działań Euroregionu przy realizacji Funduszu Małych Projektów był nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem przyznanych środków. Euroregion zobowiązał się do przedkładania Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare raportów końcowych z realizacji poszczególnych projektów.

3. Opis wyboru projektów

Działanie	Data
Umowa Euroregionu z WWPWP	30.12.2002r.
Ogłoszenie o naborze projektów	18.03.2003r.
Szkolenia dla aplikantów	Suwałki: 24.03.2003r.
	Białystok 26.03.2003r.
Posiedzenie Komisji Oceniającej	21 - 23.05.2003r.
Zatwierdzenie projektów	08.08.2003r.
Okres realizacji projektów	01.09.2003r. - 31.08.2004r.
Przekazanie ostatniej płatności beneficjentowi	07.12.2004r.

3.1. Ogłoszenie o naborze projektów

Zaproszenie do składania wniosków dla Narodowego Programu dla Polski 2001 Fundusz Małych Projektów ukazało się 18 marca 2003r. w Gazecie Współczesnej. Gazeta ta jest najbardziej poczytnym dziennikiem na terenie województwa podlaskiego i warmińsko - mazurskiego.

Zaproszenie do składania wniosków zawierało m.in. następujące informacje:

- program i źródło finansowania,
- krótki opis planowanych działań (wymiana kulturalna, demokracja lokalna, studia w zakresie planowania i rozwoju, rozwój gospodarczy, środowisko naturalne, turystyka.
- zasięg geograficzny działania musiały być realizowane na terytorium Euroregionu Niemen (obszar byłych województw: suwalskiego i białostockiego) oraz jego partnerów zagranicznych (Litwa rejony: Alytus, Marijampol i Wilno; Rosja: Obwód Kaliningradzki rejony: Oziersk, Gusiew, Czerniachowsk, Krasnoznamensk, Niestierow i Białoruś województwo grodzieńskie)
- termin składania wniosków 16 maja 2003r. do godz. 15.00
- wskazano, gdzie można było zwracać się o szczegółowe informacje nt. niniejszego zaproszenia.
- termin i miejsce szkoleń dla aplikantów

Informację o kolejnej transzy FMP oraz zaproszenie na szkolenia otrzymali także wnioskodawcy poprzednich edycji, oraz członkowie Stowarzyszenia. Informacja umieszczona została także na stronie internetowej Stowarzyszenia.

3.2. Szkolenia

W celu zapewnienia aplikantom pomocy w opracowaniu projektów zorganizowano szkolenia dla wszystkich zainteresowanych osób i instytucji. Na szkoleniach omówiono poszczególne pozycje formularza wniosku., wytyczne dla edycji PL0103.07 oraz najczęściej popełniane błędy przy opisie projektu i konstruowaniu budżetu. Ze względu na rozległy zasięg terytorialny Euroregionu Niemen zorganizowano dwa szkolenia:

- 24 marca 2003r. - Suwałki Wzięło w nim udział 70 osób.

- 26 marca 2003r.-Białystok Wzięło w nim udział 37 osób

Przez cały czas Stowarzyszenie pełniło funkcję informacyjną dla wnioskodawców. 17 września 2003r. w Suwałkach zorganizowano ogólne szkolenie dla beneficjentów Programu, w którym wzięło udział 35 osób. Podczas szkolenia omówione zostały zasady rozliczania projektów, najczęściej popełniane błędy oraz wskazano możliwości zastosowania ułatwień podatkowych. Omówiono, bardzo szczegółowo wszystkie pozycje raportu z realizacji projektu. Wszystkie szkolenia były prowadzone przez Dyrektora Biura Stowarzyszenia "Euroregion Niemen". W trakcie realizacji projektów beneficjenci mogli zwracać się z pytaniami do pracowników Stowarzyszenia.

2.3. Komisja Oceniająca

Skład Komisji Oceniającej został zaproponowany przez Stowarzyszenie "Euroregion Niemen", a następnie zaakceptowany przez PKE. W celu zapewnienia bezstronnej oceny wniosków w składzie KO nie mogli znaleźć się eksperci reprezentujący instytucje, które aplikowały o dofinansowanie z FMP.

Przewodniczącym Komisji był przedstawiciel WWPWP Phare, natomiast Sekretarzem Dyrektor Biura Stowarzyszenia "Euroregion Niemen". Wśród Członków Komisji z prawem głosu znaleźli się przedstawiciele takich instytucji jak Izba Skarbowa w Suwałkach, Regionalna Agencja Restrukturyzacji "ODNOWA", Kredyt Bank S.A Oddział Regionalny w Białymstoku.

Wszystkie wnioski, złożone w terminie zostały ocenione pod względem formalnym na podstawie Siatki Oceny Formalnej. Wykluczone wnioski nie podlegały dalszej ocenie. Zgodnie z Wytycznymi dla FMP KO nie żądała od wnioskodawców dodatkowych informacji lub brakujących dokumentów. Następnie wnioski, które zostały pozytywnie ocenione podlegały ocenie pod względem technicznym i finansowym. Na podstawie odpowiedniej Siatki Oceny Komisja Oceniająca rekomendowała do dofinansowania projekty, które otrzymały w końcowej, co najmniej 65 pkt.

2.3.1. Ocena formalna

Do godz. 15.00, 16 maja 2003r. do Siedziby Stowarzyszenia "Euroregion Niemen" zostały złożone 53 wnioski o dofinansowanie w ramach Funduszu Małych Projektów PL0103.07. Wszystkie złożone wnioski poddane zostały ocenie formalnej. Komisja Oceniająca zdecydowała o odrzuceniu 15 wniosków z przyczyn formalnych. Najczęściej popełniane przez aplikantów błędy dotyczyły:

- braku deklaracji partnerstwa podpisanej przez wnioskodawcę
- braku statutu partnera
- deklaracja partnerstwa sporządzona została na niestandardowym formularzu
- brak załącznika b2 i b3 (Oczekiwane źródła finansowania i Uzasadnienie kosztów)

Rekomendowanych do dalszej oceny zostało 38 wniosków.

2.3.2. Ocena techniczna

Ocenie technicznej i finansowej podlegało 38 wniosków. Każdy projekt był oceniany przez dwóch członków Komisji Oceniającej. Następnie Komisja Oceniająca w swej dyskusji na temat wniosków opierała się na tej ocenie.

Z kwoty 500 000 Eur dostępnej w ramach tej edycji Funduszu, Komisja Oceniająca rekomendowała udzielenie wsparcia na realizację 25 projektów na łączną kwotę 531.618,24.

Najwyżej oceniony wniosek otrzymał 83,5 pkt., natomiast najniższy z rekomendowanych wniosków otrzymał 67,5 pkt. Podczas oceny technicznej odrzuconych zostało 13 wniosków, których ocena zawierała się w przedziale 17 - 25,5 pkt. Najczęściej przyczynami niskiej oceny merytorycznej były:

- brak związku celów projektu z celami funduszu,
- przedmiot projektu był oderwany od dotychczas prowadzonej przez aplikanta działalności,
- źle zidentyfikowane grupy docelowe,
- małe znaczenie projektu dla współpracy transgranicznej,
- niejasny opis działań,
- niski poziom innowacyjności,

2.4. Zatwierdzenie przez PKE

Spośród 25 projektów rekomendowanych przez Komisję Oceniającą, decyzją Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej z dnia 08.08.2003r., zatwierdzonych do dofinansowania zostało 25 projektów na łączną kwotę 442.183,75 Euro. Umowy Grantowe podpisało 24 beneficjentów, jeden z beneficjentów zrezygnował z realizacji projektu, uzasadniając swoją decyzję brakiem wystarczających środków na pokrycie wkładu własnego. Ponadto w ramach tej edycji Narodowego Programu dla Polski Stowarzyszenie "Euroregion Niemen" złożyło wniosek i otrzymało dofinansowanie na realizację projektu własnego pn. "Sieć współpracy transgranicznej".

Średnio zatwierdzona wartość projektu w ramach Narodowego Programu dla Polski, Polska Granica Wschodnia, Phare 2001, Fundusz Małych Projektów wynosiła:

- Dofinansowanie Phare - 18.876,73 EUR
- Wartość całkowita projektu - 25.661,86 EUR
- Wkład własny - 6785,15 EUR
- Wkład partnera zagranicznego - 163,85 EUR

2.5. Informacja dla aplikantów

Natychmiast po otrzymaniu informacji z WWPWP Phare o zatwierdzeniu listy grantowej przez PKE wszyscy wnioskodawcy otrzymali pisemną informację o tym, czy wniosek otrzyma dofinansowanie z Funduszu. W pierwszej kolejności poinformowani zostali beneficjenci Programu, których Stowarzyszenie wezwało do podpisania Umów Grantowych. Wszyscy beneficjenci musieli dokonać poprawek w budżetach, zgodnie z zaleceniami PKE przesłanymi Stowarzyszeniu „Euroregion Niemen” przez WWPWP Phare.

4. Realizacja

Realizacja pierwszych z 25 projektów w ramach Narodowego Programu dla Polski rozpoczęła się 01 września 2003r., a ostateczną datą zakończenia realizacji projektów był 31.08.2004r. Wszystkie projekty, na których realizację została podpisana Umowa Grantowa, zostały zrealizowane.

5. Sektory

Tabela 2 – Podział projektów wg sektorów - zgodnie z Wytycznymi,

Sektor	Liczba projektów
Wymiana kulturalna	8
Demokracja lokalna	8
Studia planistyczne i rozwojowe	2
Rozwój gospodarczy	1
Środowisko naturalne	4
Turystyka	2
Łącznie:	26

W tej edycji Narodowego Programu dla Polski najwięcej realizowanych projektów, bo aż po ok. 30% dotyczyło wymian kulturowych i rozwoju demokracji lokalnej. W wielu jednak przypadkach projekty dotyczyły więcej niż jednego sektora, stąd też mylącym może okazać się na przykład wskaźnik tylko 2 projektów z zakresu turystyki. Większość projektów z sektora demokracji lokalnej i wymian kulturowych pośrednio dotyczyła także rozwoju sektora turystycznego.

6. Beneficjenci

Tabela 3 – Podział projektów wg rodzaju beneficjentów

Beneficjent	Liczba projektów
Szkoły	1
Organizacje pozarządowe	11
Instytucje kulturalne	4
Euroregion	1
Gminy	5
Powiaty	2
Inne	2*
Łącznie:	26

*Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

*Dom Pomocy Społecznej "Kalina"

W ujęciu podmiotowym największą liczbę wnioskodawców stanowiły podobnie jak w poprzednich edycjach organizacje pozarządowe. Wynika to zapewne z faktu, że organizacje te najczęściej nie są dotowane i same muszą zapewnić odpowiednie źródło finansowania swojej działalności. Należy zwrócić też uwagę, na stosunkowo wysoką skuteczność składanych przez organizacje pozarządowe wniosków o dofinansowanie.

7. Partnerzy zagraniczni

Tabela 4 – Udział partnerów zagranicznych

Kraj	Liczba projektów z udziałem finansowym partnera zagranicznego deklarowanym w ankiecie	Liczba projektów z faktycznie poniesionym udziałem finansowym partnera zagranicznego	Liczba projektów z niefinansowym udziałem partnera zagranicznego
1	2	3	4
Litwa	4	4	16
Białoruś	1	1	6
Rosja	0	0	2

Zdecydowanie najczęściej wnioskodawcy występowali wraz z partnerem pochodzącym z Litwy, jedynie w 6 projektach nie brał udziału partner litewski. Drugim pod względem liczebności, organizacji partnerskich krajem była Białoruś, a tylko 2 organizacje partnerskie pochodziły z Rosji. Należy podkreślić, że w 6 projektach brał udział więcej niż jeden partner zagraniczny.

Wkład partnerów zagranicznych w realizację projektów miał zwykle charakter niefinansowy. Partnerzy zagraniczni w dużej mierze brali udział w przygotowaniu i organizacji poszczególnych działań, jak również czynnie brali udział w organizowanych w ramach projektów imprezach, warsztatach, szkoleniach. Jedynie 5 partnerów deklaroowało i rzeczywiście poniosło wkład finansowy.

8. Najciekawsze projekty

II Międzynarodowe Forum Ekologiczne EKORAJ

II Międzynarodowe Forum Ekologiczne EKORAJ odbywało się w dniach 25 - 29 sierpnia 2004r. Stałym tematem forum jest ekologia w mediach, zwłaszcza w telewizji mającej dziś wielki wpływ na kształtowanie ludzkich postaw. Głównym celem projektu było podniesienie społecznej świadomości ekologicznej poprzez skuteczniejsze oddziaływanie mediów. Bezpośrednią grupę docelową stanowili dziennikarze telewizji, radia i prasy, a pośrednią - szeroka społeczność.

W ramach projektu odbył się cykl sympozjów o tematyce ekologicznej:

- "Raport w sprawie wilka" - przygotowane przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Augustowskiej
- "Obcy w naszej przyrodzie" - przygotowane przez naukowców z Biebrzańskiego Parku Narodowego
- "Rola telewizji (na przykładzie telewizji Grodno) dziś i w przyszłości - we wzroście świadomości ekologicznej lokalnych społeczności" - przygotowane przez Grodzieńskie Obwodowe Stowarzyszenie Krajoznawcze.

Sympozja zilustrowane zostały finałowymi filmami ze zorganizowanego przez Towarzystwo NAREW II Międzynarodowego Festiwalu Filmów Przyrodniczych im. Braci Wagów. Ponadto w ramach Forum zorganizowano także warsztaty terenowe szlakiem Kanału Augustowskiego.

Międzynarodowe Animacje Teatralne Osób Niepełnosprawnych "Pełnosprawni obywatele Europy"

Projekt był realizowany przez Dom Pomocy Społecznej "Kalina" w Suwałkach. Celem projektu była intensyfikacja współpracy transgranicznej jednostek lokalnych i regionalnych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych w Euroregionie Niemen oraz podjęcie wspólnych działań w zakresie możliwości opracowania programów finansowanych z dostępnych źródeł pomocowych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych.

Międzynarodowe Animacje teatralne odbyły się w dniach 17.06.2004r. - 18.06.2004r. W przedsięwzięciu udział wzięło 120 uczestników w tym 35 osobowa delegacja litewska z Marijampola i Prienai. Widowisko teatralne pn. "Pełnosprawni obywatele Europy" składało się z 27 przedstawień teatralnych, każdego dnia występem niepełnosprawnych twórców towarzyszyła pełna widownia i gorące owacje ze strony publiczności. Nagranie kasety VHS przedłuży oddziaływanie projektu, a tym samym posłuży jako materiał dydaktyczny dla instruktorów terapii zajęciowej, geriatrów i studentów.

Zbliżenie narodów poprzez sport

Projekt miał na celu integrację społeczności przygranicznych Euroregionu Niemen poprzez kulturę fizyczną i rywalizację sportową. Projekt był adresowany głównie do młodzieży oraz środowisk związanych z działalnością sportową i szeroko pojętą kulturą fizyczną. W ramach projektu zrealizowano blok imprez sportowych i kulturalno - krajoznawczych, które odbywały się w dniach 25-27 lipca 2004r. Program imprez obejmował:

- Międzynarodowe zawody w skokach na nartach wodnych
- Zawody kajakowe na 500 i 200 metrów w konkurencjach męskich i żeńskich
- Biegi sprinterskie mężczyzn i kobiet,
- Seminaria pn. "Sport - integracja - Europa" oraz "Integracja działań w promocji i organizacji sportu w Euroregionie Niemen",

W imprezach organizowanych w ramach projektu udział wzięło blisko 150 sportowców, a zawody oglądało około 8 tys widzów.

9. Efekty

Tabela 5: Wybrane mierzalne efekty FMP

Liczba organizacji uczestniczących w projektach	Liczba organizacji partnerów zagranicznych biorących udział w projektach	Liczba bezpośrednich uczestników projektów (osób zaproszonych, zakwalifikowanych do zawodów, uczestników festiwalu itp.)	Liczba odbiorców pośrednich (np. widzów, słuchaczy, czytelników, w przybliżeniu)	Liczba publikacji (np. map, przewodników, projektów badawczych/studiów/koncepcji, plakatów, zaproszeń, materiałów seminaryjnych itp.)	Liczba projektów inicjujących współpracę transgraniczną
1	2	3	4	5	6
69	31	5147	113898	34610	8

W ramach tej edycji Programu w realizacji projektów udział wzięło łącznie 69 różnego rodzaju organizacji partnerskich w tym 38 z Polski i 31 z zagranicy. Większość organizacji partnerskich to samorządy. W realizacji projektów bezpośredni udział wzięło ponad 5 tys. osób, a różnego rodzaju imprezy organizowane w ramach projektów zgromadziły prawie 115 - to tysięczną widownię. Innym wymiernym wskaźnikiem realizacji zamierzonych działań jest liczba różnego rodzaju publikacji wydanych przy współfinansowaniu ze środków

Phare - ponad 34 tys. sztuk rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur, albumów itp. Realizacja projektów przyczyniła się do podpisania 8 porozumień transgranicznych.

10. Wykorzystanie środków

Tabela 6: Wykorzystanie środków FMP

Kwota Phare zatwierdzona w Euro	Kwota Phare wykorzystana w Euro	Kwota Phare wykorzystana w %	Kwota Phare niewykorzystana w Euro
1	2	3	4
490 795,00	395703,89	80,63%	95 091,11

W tej edycji Funduszu z zakontraktowanej 490.795,00 kwoty Eur beneficjenci wykorzystali zaledwie 395.703,89 Eur, co stanowi 80,63%. Wskaźnik wykorzystania jest znacznie wyższy niż w poprzedniej edycji (przyp. 74,46%), ale znacznie niższy niż w edycji 1999 (przyp. 97,04%). Jedną z przyczyn niewykorzystywania środków Phare było obniżanie kosztów podczas przetargów. Najniższy wskaźnik wykorzystania środków Phare (62,86%) wystąpił w projekcie pn. ""Euro-maj 2004 - w zjednoczonej Europie" realizowanym przez Urząd Miasta Suwałki. Najwyższy wskaźnik wykorzystania zakontraktowanych środków (99,33%) wystąpił w projekcie pn. "Między nami sąsiadami" realizowanym przez Urząd Gminy Suwałki. W znacznym stopniu na niski poziom ogólnego wykorzystania środków miał wpływ fakt niezrealizowania przez Stowarzyszenie Staroobrzędowców w Polsce projektu, pn. "Co wojna zerwała - Europa zwiąże", na kwotę 8 501,22 Eur.

11. Wkład własny beneficjentów

Tabela 7: Wkład własny beneficjentów

Wkład deklarowany w fizyce (w Euro)	Wkład zakontraktowany	Wkład faktycznie poniesiony (w EURO)	Wkład własny faktycznie poniesiony (w %) 3/1	Wkład własny faktycznie poniesiony (w %) 3/2
1	2	3	4	5
205367,73	176413,26	141958,29	69,12%	80,47%

Średnia wartość projektu zrealizowanego wynosiła:

- Dofinansowanie Phare - 15828,16 Eur
- Wartość całkowita projektu - 21506,49 Eur
- Wkład własny - 5678,33 Eur

12. Monitoring

Po podpisaniu Umów Grantowych, sporządzony został harmonogram wizyt monitorujących na miejscu realizacji projektu. Na podstawie tego harmonogramu pracownicy Stowarzyszenia "Euroregion Niemen", dokonali kontroli 7 wybranych projektów. Pracownicy wyjeżdżali na miejsca działań i uczestniczyli w różnych przedsięwzięciach realizowanych przez beneficjentów funduszu, każda wizyta została odnotowana w Rejestrze wizyt monitorujących, a pracownik kontrolujący sporządził notatkę pokontrolną. W czasie kontroli pracownicy nie stwierdzili uchybień zarówno pod względem realizacji założonych celów jak i prawidłowego oznaczenia symboliką Unii Europejskiej.

13. Promocja UE

Beneficjenci Programu należycie wywiązali się z obowiązku upublicznienia informacji o finansowaniu ze środków Unii Europejskiej. Podczas wszystkich wycieczek, imprez, festiwali, konferencji itp. informowano, że przedsięwzięcie realizowane jest dzięki finansowemu wsparciu UE, poprzez umieszczenie symboli Unii Europejskiej na plakatach, banerach, tablicach informacyjnych.

Ponadto podczas spotkań, a nawet przeprowadzania procedur przetargowych wszyscy byli informowani o tym, że projekt jest wspierany ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Oprócz tego informacja o pomocy UE przeznaczonej na realizację projektu była uwidaczniana i podkreślana w korespondencji, listach obecności, skryptach i materiałach szkoleniowych, publikacjach, ogłoszeniach, na stronach internetowych. Podczas kontaktów z mediami (prasa, radio, telewizja), zawsze była podawana informacja o źródle wsparcia projektu. Przy każdej okazji upowszechniano broszury nt. Unii Europejskiej oraz różnego rodzaju gadżety promujące region.

14. Wnioski

Podczas realizacji projektów beneficjenci zgłaszali Stowarzyszeniu "Euroregion Niemen" różne drobne problemy. Dotyczyły one najczęściej kłopotów w relacjach beneficjentów z podmiotami z zewnątrz, niebiorącymi bezpośrednio udziału w przedsięwzięciach.

W ramach Narodowego Programu dla Polski Phare 2001, Polska Granica Wschodnia ,Fundusz Małych Projektów na terenie Euroregionu Niemen zrealizowanych zostało 25 projektów. W przeciwieństwie do poprzedniej edycji, tym razem realizowane projekty były o wiele bardziej różnorodne, oprócz promocji turystycznej regionu, dotyczyły również rozwoju gospodarczego i innych ważnych problemów regionu. Efektem takiego zróżnicowania jest rozwój współpracy transgranicznej na wielu płaszczyznach życia społecznego

Wartością, jaka zostanie po zakończeniu realizacji projektów będzie blisko 35 tys. wydrukowanych i rozpowszechnionych różnego rodzaju publikacji, folderów, ulotek. W ramach projektów zrealizowanych w tej edycji Funduszu w różnego rodzaju szkoleniach, seminariach, zawodach sportowych, koncertach, festynach wzięło bezpośredni udział ponad 5 tys osób. Większość zaplanowanych w ramach projektów działań została zrealizowana a zakładane przez beneficjentów cele osiągnięte. Dodatkowo efekt projektów zostanie zmierzony w rok po zakończeniu realizacji.

Stowarzyszenie "Euroregion Niemen"
ul. Noniewiczza 10 p. 103
16 - 400 Suwałki
tel. 087 565 36 71, tel/fax 087 565 36 72

Załączniki:

Załącznik 1 Raport finansowy Fundusz Małych Projektów